

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 6. aprīlī
(OR. fr, en)

7937/22

**Starpiestāžu lieta:
2022/0008(NLE)**

**EDUC 126
RECH 176
SOC 216
DIGIT 78
ENV 324**

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
lepr. dok. Nr.:	6986/22
Temats:	Padomes ieteikums "Veidot tiltus efektīvai sadarbībai augstākās izglītības jomā Eiropā"

Pielikumā pievienots tematā minētais Padomes ieteikums, ko Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta padome pieņēma 2022. gada 4. un 5. aprīļa sanāksmē.

Padomes ieteikums "Veidot tiltus efektīvai sadarbībai augstākās izglītības jomā Eiropā"

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 165. un 166. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

1. Padziļinātāka un efektīvāka transnacionālā sadarbība augstākās izglītības nozarē visā Eiropā ir būtiska Savienības vērtību, identitātes un demokrātijas atbalstīšanai, Eiropas sabiedrības un ekonomikas noturības veidošanai un ilgtspējīgas nākotnes radīšanai. Spēcīgas, savstarpēji savienotas augstākās izglītības iestādes ir viens no svarīgiem instrumentiem, ar kura palīdzību, daloties zināšanās un kopīgi izstrādājot inovatīvus risinājumus, pievēršties ar zaļo un digitālo pārkārtošanos un sabiedrības novecošanu saistītām problēmām un citām būtiskām sociālekonomiskām problēmām. Tās var arī nodrošināt Eiropas spēju veicināt uz tehnoloģijām balstītu konkurētspēju.

2. Tiltu veidošana, kas augstākās izglītības iestādēm ļauj radīt padziļinātāku, ilgstošu un efektīvu transnacionālu sadarbību iestāžu līmenī, ir svarīgs instruments, ar kuru augstākās izglītības iestādes kopā padarīt spēcīgākas un sagatavot studentus, mūžizglītības audzēkņus, pētniekus un mācībspēkus globālai nākotnei. Augstākās izglītības iestādes visā Eiropā pielāgojas pasaulei, kas strauji mainās pati un kurā strauji mainās disciplīnas un mācību vides, piemēram, saistībā ar divējādo – zaļo un digitālo – pārkārtošanos. Tam ir nepieciešama jauna veida domāšana, jaunas pieejas un jaunas struktūras studentu, mācībspēku un pētnieku sadarbībai un mobilitātei (fiziskai mobilitātei paliekot par galveno formātu) starp disciplīnām un pāri robežām. Šī jaunā realitāte, kuru veicina digitālā pārkārtošanās, ietvers jaunu, pievilcīgu izglītības spektru, kā arī jaunus formātus un iespējas transnacionālai sadarbībai un mobilitātei – klātienē un tiešsaistē – visiem izglītojamiem, tostarp cilvēkiem ar ierobežotām iespējām vai cilvēkiem no attāliem reģioniem – piemēram, tālākiem reģioniem –, un veicinās daudzveidību akadēmiskā personāla, pētnieku un profesionālo darbinieku vidū.
3. Spēcīgāka sadarbība starp dažādām augstākās izglītības iestādēm, tostarp universitātēm, pētniecības universitātēm, universitāšu koledžām, lietišķo zinātņu universitātēm, augstākās profesionālās izglītības un arodizglītības iestādēm un augstākās izglītības iestādēm mākslas jomā, visā ES ir būtisks princips, kas ir Eiropas izglītības telpas un Eiropas Pētniecības telpas pamatā un neatņemama to sastāvdaļa. Padziļinātāka transnacionāla sadarbība starp daudzveidīgām un savstarpēji papildinošām iestādēm visā Eiropā atbalsta taisnīgu piekļuvi kvalitatīvai un iekļaujošai izglītībai, mācībām un pētniecībai, veicina zināšanu radīšanu un apriti, atvieglo iespēju un infrastruktūras koplietošanu un veicina reģionu un kopienu dzīvotspēju, palīdzot pārvarēt grūtības un ģeogrāfiskās atšķirības. Tā var arī veicināt iekļaušanos pētniecības, inovācijas un rūpniecības ekosistēmās. Transnacionāla sadarbība tāpat palīdz atrisīt visu augstākās izglītības nozares kā spēju, kompetenču un zināšanu veicinātāja potenciālu, piemēram, attiecībā uz divējādo – digitālo un zaļo – pārkārtošanos, un veicina Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanu.

4. Komisijas paziņojumā par Eiropas izglītības telpas izveidi līdz 2025. gadam ¹ ir aicināts īstenot netraucētu un vērienīgu transnacionālu sadarbību, nodrošināt kopīgu grādu atvieglinātu iegūšanu un izpētīt, vai ir iespējams ieviest juridiskus statūtus tādām aliansēm kā "Eiropas universitātes". Padomes rezolūcijā par stratēģisku satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk (2021–2030) ² ir aicināts īstenot padziļinātāku sadarbību, apvienot zināšanas un resursus un radīt vairāk iespēju studentu, akadēmiskā personāla un pētnieku mobilitātei, tostarp, pilnībā izvēršot iniciatīvu "Eiropas universitātes" un Eiropas studenta kartes iniciatīvu. Padome savos secinājumos par iniciatīvu "Eiropas universitātes" – veidot tiltu starp augstāko izglītību, pētniecību, inovāciju un sabiedrību: pavērt ceļu jaunai dimensijai Eiropas augstākajā izglītībā ³ aicināja dalībvalstis likvidēt šķēršļus saderīgākām augstākās izglītības sistēmām un izpētīt kopīgu Eiropas grādu iespējamību. Padome savos secinājumos "Eiropas Pētniecības telpas padziļināšana: nodrošināt pētniekiem pievilcīgu un ilgtspējīgu karjeru un darba apstākļus un padarīt intelektuālā darbaspēka apriti par realitāti " ⁴ aicināja Komisiju atbalstīt dalībvalstis tādu politikas pasākumu izstrādē, kas paredzēti netraucētai un vērienīgai transnacionālai sadarbībai starp augstākās izglītības iestādēm Eiropā, jo īpaši akadēmisko un pētnieku karjeru jomā. Komisijas paziņojumā par EPT – pētniecības un inovācijas jauno ēru ⁵ un Eiropas Pētniecības un inovācijas paktā ⁶ aicināts padziļināt sadarbību un atzīts, ka tādām iniciatīvām kā "Eiropas universitātes" piemīt potenciāls pārveidot augstāko izglītību. Eiropas Prasmju programmā ⁷ ir aicināts arī likvidēt šķēršļus efektīvai un padziļinātākai transnacionālai sadarbībai.

1 COM(2020) 625 final.

2 OV C 66, 26.2.2021., 1. lpp.

3 OV C 221, 10.6.2021., 14. lpp.

4 Dok. 9138/21.

5 COM(2020) 628 final.

6 Padomes Ieteikums (ES) 2021/2122 (2021. gada 26. novembris) par Eiropas pētniecības un inovācijas paktu, OV L 431, 2.12.2021., 1. lpp.

7 COM(2020) 274 final.

5. Romas paziņojumā, ko pieņēma Eiropas augstākās izglītības telpas ministri, un Padomes ieteikumā par to, kā sekmēt augstākās izglītības un vidējās izglītības un mācību kvalifikāciju un ārvalstīs pavadītu mācību periodu rezultātu automatisku savstarpēju atzīšanu ⁸, aicināts veicināt un atvieglot transnacionālu sadarbību. Eiropas Parlamenta rezolūcija "Eiropas izglītības telpa: kopīga holistiska pieeja" ⁹ izceļ nepieciešamību pēc lielākas sadarbības un aicina izmantot sinerģijas starp Eiropas izglītības telpu, Eiropas Pētniecības telpu un Eiropas augstākās izglītības telpu.
6. 41 "Eiropas universitāte", ko atbalsta programma "*Erasmus+*" un ko pētniecības un inovācijas dimensijā papildina pamatprogramma "Apvārsnis 2020", un līdzīgi ilglaicīgi iestāžu sadarbības modeļi sniedz noderīgas atziņas un vienlaikus testē padziļinātākas transnacionālas sadarbības modeļus, kas pārsniedz pastāvošās individuālās iestāžu stratēģijas, pārvaldības un sadarbības ekosistēmas. Tās kalpo kā iedvesmas avots plašākai augstākās izglītības kopienai, lai veicinātu sistēmas līmeņa reformas, un vienlaikus ļauj labāk koordinēt Eiropas augstākās izglītības un pētniecības politikas.
7. Šī Padomes ieteikuma izpratnē "Eiropas universitātes" ir tās, kas saņem finansējumu no programmas "*Erasmus+*" un kas attiecīgā gadījumā pētniecības un inovācijas dimensijai saņem papildu atbalstu no pamatprogrammas "Apvārsnis". "Augstākās izglītības iestāžu alianses" apzīmē visus pārējos sadarbības modeļus, piemēram, zināšanu un inovāciju kopienas. Šī Padomes ieteikuma mērķis ir atvieglot transnacionālu sadarbību visām Eiropas augstākās izglītības iestādēm, ne tikai tām, kas saņem atbalstu iniciatīvā "Eiropas universitātes".

⁸ OV C 444, 10.12.2018., 1. lpp.

⁹ P9_TA(2021)0452.

8. "Eiropas universitātes" palīdz uzlabot transnacionālas sadarbības kvalitāti, izmantojot starpiestāžu stratēģijas, kas apvieno mācīšanos un mācīšanu, pētniecību, inovāciju un zināšanu pārnesi uz ekonomiku un sabiedrību, kā arī palīdz veicināt politikas un sabiedrības pārmaiņas.
9. Augstākās izglītības alianses brīvprātīgi varētu gūt labumu no iestāžu sadarbības instrumentiem, piemēram, no iespējama juridiskā statusa piešķiršanas augstākās izglītības iestāžu aliansēm, kas tām ļauj attiecīgā gadījumā koplietot finanšu, cilvēku, digitālos un fiziskos resursus un pakalpojumus, lai darbinātu virtuālas vairākām augstskolām kopīgas studentu pilsētiņas un sadarbspējīgas platformas kopīgu digitālu vai jaukta tipa aktivitāšu veikšanai. Nolūkā padziļināt transnacionālu sadarbību, lai efektīvi īstenotu divējādo – zaļo un digitālo – pārkārtošanos, saskaņā ar Boloņas procesa instrumentiem valsts, reģionālā un iestāžu līmenī ir vēl vairāk jāatvieglo starpdisciplināru moduļu un kopīgu grādu, kas pamatojas uz kopīgi izstrādātiem Eiropas kritērijiem, izstrāde. Elastīgas un iekļaujošas mobilitātes veicināšana un Eiropas studenta kartes iniciatīvas izmantošanas izvērsšana varētu palielināt iespējas izglītojamajiem, akadēmiskajam personālam, pētniekiem un mācītspēkiem. Lai veidotu transnacionālas sadarbības kapacitāti un sasniegtu izvirzīto rezultātu līmeni, ir nepieciešams pietiekams ilgtermiņa, daudzgadu finansējums.

10. Padziļinātākai sadarbībai starp augstākās izglītības iestādēm ir nepieciešama visaptverošu problēmu risināšana. Kopīgu transnacionālu izglītības aktivitāšu un programmu netraucētu izveidi, ārēju kvalitātes nodrošināšanu un akreditāciju visos līmeņos ietekmē: atšķirības ārējā kvalitātes nodrošināšanā; nevienmērīga kvalifikāciju un ārvalstīs pavadīto mācību periodu automātiskas savstarpējas atzīšanas un saistīto pamata saistību īstenošana Boloņas procesā, tostarp atšķirības grādu struktūrās; atšķirības Eiropas pieejas kopīgu programmu kvalitātes nodrošināšanai pieņemšanā; atšķirības Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmas (*ECTS*) piemērošanā; un virtuālās un jaukta tipa mācīšanās daļējā atzīšana. Šo problēmu risināšana un Boloņas instrumentu pilnīgas īstenošanas nodrošināšana samazinātu administratīvos slogus, atvieglotu transnacionālu sadarbību un veicinātu inovatīvu starpdisciplināru pedagogijas paņēmieni īstenošanu dažādās valstīs.
11. Eiropas transnacionāla sadarbība iestāžu līmenī ir spēcīgs instruments, ar kuru atbalstīt un tālāk attīstīt pāreju uz izcilām, iekļaujošām, konkurētspējīgām, ilgtspējīgām un pievilcīgām augstākās izglītības iestādēm, kuras gan izpilda visus savus uzdevumus (izglītība, pētniecība un inovācija, kā arī kalpošana sabiedrībai), sniedzot ieguvumus augstākās izglītības nozarē un ārpus tās, lai veidotu Eiropu, kurā valda zināšanas, noturība un demokrātija, un gan atspoguļo eiropisko dzīvesziņu un vērtības. Transnacionāla sadarbība ir jāveicina, izmantojot saskaņotu Eiropas un valstu pasākumu kopumu un efektīvi īstenojot tādas pieejamās Eiropas iniciatīvas, instrumentus un rīkus kā iniciatīva "Eiropas universitātes", Boloņas procesa instrumenti vai Eiropas studenta kartes iniciatīva, kā arī izpētot iespējamus jaunus instrumentus. Šos jaunus instrumentus varētu attīstīt, izmantojot pakāpenisku kopīgas izstrādes pieeju, kas augstākās izglītības iestādēm ļauj veidot tiltus un efektīvāk sadarboties pāri robežām un kas augstākās izglītības sistēmām ļauj panākt lielāku saskaņotību, tādējādi sniedzot labumu visai augstākās izglītības kopienai un radot vērtību sabiedrībai,

AR ŠO IESAKA DALĪBVALSTĪM,

pilnībā ievērojot subsidiaritātes, institucionālās autonomijas un akadēmiskās brīvības principus, atbilstoši valstu apstākļiem un ciešā sadarbībā ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām:

1. Dot iespēju augstākās izglītības iestādēm kopīgas izstrādes procesā izpētīt, vai ir jāizveido iestāžu sadarbības instrumenti (piemēram, iespējams juridiskais statuss augstākās izglītības iestāžu aliansēm, piemēram, "Eiropas universitātēm)" un kādi ir šīs izveides ieguvumi, riski un iespējamība, ar mērķi atvieglot padziļinātāku sadarbību, koplietojot attiecīgā gadījumā cilvēku, tehniskās, datu, izglītības, pētniecības un inovācijas spējas. Ļaut tām izmēģināt dažādas padziļinātākas sadarbības iespējas, kā arī brīvprātīgi testēt esošos Eiropas instrumentus, piemēram, Eiropas teritoriālās sadarbības grupu (ETSG)¹⁰ vai Eiropas ekonomisko interešu grupu (EEIG)¹¹.
2. Augstākās izglītības iestādēm, kas iesaistītas transnacionālā sadarbībā, attiecīgā gadījumā veicināt un atvieglot kopīgo programmu nodrošināšanu un kopīgu grādu piešķiršanu saskaņā ar Boloņas instrumentiem¹². Šajā kontekstā, pamatojoties uz rezultātiem, kas izriet no izpētes darbībām, kā noteikts 12. punktā, izskatīt un veicināt kopīga Eiropas grāda marķējuma piešķiršanu. Pēc tam varētu sākt darbu pie iespējama kopīga grāda visos līmeņos, kas pamatojas uz kopīgi izstrādātiem Eiropas kritērijiem un ko varētu piešķirt valsts, reģionālā vai iestāžu līmenī saskaņā ar valstu kvalifikāciju ietvarstruktūrām.

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1082/2006 (2006. gada 5. jūlijs) par Eiropas teritoriālās sadarbības grupu (ETSG), OV L 210, 31.7.2006., 19. lpp.

¹¹ Padomes Regula (EEK) Nr. 2137/85 (1985. gada 25. jūlijs) par Eiropas Ekonomisko interešu grupām (EEIG), OV L 199, 31.7.1985., 1. lpp.

¹² Boloņas instrumenti cita starpā ietver Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmu (*ECTS*), diploma pielikumu, visaptverošās un valstu kvalifikāciju ietvarstruktūras, Eiropas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas standartus un pamatnostādnes, Eiropas pieeju kopīgu programmu kvalitātes nodrošināšanai, Eiropas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas reģistru (*EQAR*), Ārējās kvalitātes nodrošināšanas rezultātu datubāzi (*DEQAR*). Var ņemt vērā arī Konvenciju par to kvalifikāciju atzīšanu Eiropas reģionā, kuras attiecas uz augstāko izglītību ("Lisabonas konvenciju").

3. Sniegt iespēju augstākās izglītības iestādēm attiecīgā gadījumā vēl vairāk pilnveidot un īstenot inovatīvas kopīgas transnacionālas izglītības aktivitātes, ļaujot iestādēm un mudinot tās testēt un īstenot piemērotas pieejas un pasākumus saistībā ar turpmāk minēto:
- a) uzņemšanas un reģistrācijas kritēriji studentiem un mūžizglītības audzēkņiem;
 - b) mācību un mācīšanas valodu noteikšana, attiecīgā gadījumā ievērojot daudzvalodību;
 - c) tiešsaistes mācību īpatsvars kopējā izglītības piedāvājumā; studentu mobilitātes (fiziskās, virtuālās vai jaukta tipa) īpatsvars kopīgos izglītības pasākumos; stažēšanās, darbā vidē balstītas mācīšanās aktivitāšu, problēmu risināšanā balstītu un starpdisciplināru pieeju īpatsvars un organizēšana;
 - d) elastīgu mācīšanās veidu, piemēram, nelielu mācīšanās pieredžu, iekļaušana, kuru rezultātā attiecīgā gadījumā varētu iegūt mikroapliecinājumus ¹³;
 - e) kredītpunktu piešķiršanas un pārneses noteikumi un novērtējuma pārredzamība saskaņā ar Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmas (*ECTS*) lietotāja rokasgrāmatu kā pamatu kopīgām transnacionālām programmām bez papildu noteikumiem vai ierobežojumiem;

¹³ "Kaut arī mikroapliecinājumi nav atkāpe no pilno studiju programmu pamatprincipa un nevājina, tie varētu palīdzēt paplašināt mācīšanās iespējas, lai varētu uzņemt netipiskus izglītojamus un apmierināt pieprasījumu pēc jaunām prasmēm darba tirgū," Padomes secinājumi par iniciatīvu "Eiropas universitātes" – Veidot tiltu starp augstāko izglītību, pētniecību, inovāciju un sabiedrību: pavērt ceļu jaunai dimensijai Eiropas augstākajā izglītībā, OV C 221, 10.6.2021., 14. lpp.

- f) tās informācijas izmantošana, kas attiecas uz Eiropas augstākās izglītības programmu un/vai iestāžu ārējo kvalitātes nodrošināšanu saskaņā ar kvalitātes nodrošināšanas standartiem un pamatnostādņem Eiropas augstākās izglītības telpā (*ESG*), kuri iekļauti ārējās kvalitātes nodrošināšanas rezultātu datubāzē (*DEQAR*), lai īstenotu automātisku savstarpējo atzīšanu¹⁴ mācību turpināšanas nolūkos, sadarbībā ar nacionālajiem akadēmiskās atzīšanas informācijas centriem (*NARIC*);
- g) attiecīgos gadījumos iepriekšējās mācīšanās atzīšana un neformālās un ikdienējās mācīšanās validācija, balstoties uz pārredzamām un taisnīgām kvalitātes prasībām, un atbilstīgas izglītojamo novērtēšanas organizēšana, kā arī attiecīgu kredītpunktu piešķiršana par šādu mācīšanos;
- h) attiecīgos gadījumos lielāka elastīguma pieļaušana kopīgu grādu modeļa noteikšanā, kad tiek īstenotas kopīgas transnacionālas programmas.

4. Atbalstīt iekļauto mobilitāti kopīgās transnacionālās izglītības programmās

- a) Atbalstīt augstākās izglītības iestādes, lai tās savās kopīgajās izglītības programmās visos līmeņos sistemātiskāk un elastīgāk iekļautu mobilitāti (fizisku, virtuālu vai jaukta tipa), kā rezultātā lielāks skaits izglītojamo (tostarp to, kuru iespējas ir ierobežotas, vai to, kuri nāk no attāliem reģioniem, piemēriem, tālākiem reģioniem), akadēmiskā personāla un pētnieku varētu gūt labumu no integrētas augstākās izglītības sadarbības dinamikas un tiktu veicināta līdzsvarota talantu aprīte.

¹⁴ Kā noteikts Padomes 2018. gada 26. novembra Ieteikumā par to, kā sekmēt augstākās izglītības un vidējās izglītības un mācību kvalifikāciju un ārvalstīs pavadītu mācību periodu rezultātu automātisku savstarpēju atzīšanu, OV C 444, 10.12.2018., 1. lpp.

- b) Atbalstīt mobilitātes pārvaldības digitalizāciju daudzpusējās partnerībās, jo īpaši uzņēmējdarbības procesu standartizāciju un digitalizāciju attiecībā uz daudzpusēju iestāžu nolīgumu parakstīšanu, tostarp, paplašinot Eiropas studenta kartes iniciatīvas darbību.
 - c) Attiecīgos gadījumos virzīties uz saskaņotākām pieejām mācību mobilitātei attiecībā uz uzņemšanas un reģistrācijas sistēmām, novērtējuma sistēmām, akadēmiskajiem kalendāriem, mācību maksas sistēmām, augstākās izglītības iestāžu pieejamību un izmantošanu vasaras/brīvdienu mēnešu laikā.
5. Palīdzēt nodrošināt tiešu vai netiešu finansiālu atbalstu padziļinātākai transnacionālai iestāžu sadarbībai augstākās izglītības jomā, tostarp saistībā ar "Eiropas universitātēm".
- a) Attiecīgos gadījumos atbalstīt visu veidu augstākās izglītības iestāžu dalību šādā padziļinātā transnacionālā iestāžu sadarbībā.
 - b) Veicināt un attīstīt kvalitatīvas transnacionālas sadarbības kultūru starp augstākās izglītības iestādēm, attiecīgā gadījumā ņemot to vērā arī valsts politikas veidošanā un prioritāšu noteikšanā un stimulējot to.
 - c) Augstākās izglītības iestāžu dalībai iniciatīvā "Eiropas universitātes" mobilizēt pieejamos finansējuma avotus reģionālā, valsts un ES līmenī ¹⁵, vienlaikus ņemot vērā dažādās valstu finansēšanas sistēmas, lai pēc iespējas pieskaņotos programmas "Erasmus+" atbalstam, ko sinerģiskā veidā papildina atbalsts no pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa", vai lai to papildinātu.

¹⁵ Piemēram, Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Eiropas Sociālais fonds Plus, Atveseļošanas un noturības mehānisms un fonds *InvestEU*.

6. Veicināt un aizsargāt institucionālās autonomijas pamatprincipus, kas ir priekšnosacījums kopīgu pārvaldības mehānismu ieviešanai attiecībā uz padziļinātāku transnacionālu sadarbību augšupējā pieejā. Ļaut augstākās izglītības iestādēm pieņemt neatkarīgus lēmumus par iekšējo pārvaldību, kā arī par finanšu, personāla un akadēmiskiem jautājumiem, aizsargāt akadēmisko brīvību un aktīvi iesaistīt akadēmiskos mācībspēkus un studentu pārstāvjus tādu lēmumu pieņemšanā, kas attiecas uz viņu iestādi.
7. Stiprināt savstarpējo uzticēšanos, izmantojot ārējo kvalitātes nodrošināšanu un kopīgu izglītības programmu akreditāciju, kā arī citus kopīgu izglītības piedāvājumu veidus, kas izstrādāti pēc transnacionālas iestāžu sadarbības modeļiem, ietverot iniciatīvu "Eiropas universitātes" saskaņā ar Eiropas standartiem un pamatnostādnēm (*ESG*).
 - a) Turpināt virzību uz iestādē balstītas ārējās kvalitātes nodrošināšanas izmantošanu. Tas varētu atbalstīt patiesas iestāžu kvalitātes kultūras izveidi, kas nodrošinās lielāku pārskatatbildību un sistēmu saderību visā Eiropā, balstoties uz tādiem rīkiem un sistēmām, kas jau šobrīd pastāv Eiropas izglītības telpas, Eiropas Pētniecības telpas un Eiropas augstākās izglītības telpas kontekstā.
 - b) Apsvērt iespēju attiecīgos gadījumos atļaut programmu pašakreditāciju, pamatojoties uz iestāžu kvalitātes nodrošināšanu, lai atbalstītu pašu augstākās izglītības iestāžu atbildību.

- c) Valstīs, kas paļaujas uz programmās balstītu ārējo kvalitātes nodrošināšanu, apsvērt iespēju:
- i) ļaut pilnībā īstenot Eiropas pieeju kopīgu programmu kvalitātes nodrošināšanai ¹⁶;
 - ii) nodrošināt, ka kopīgu transnacionālu programmu ārējo novērtēšanu var veikt viena aģentūra, kas reģistrēta Eiropas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas reģistrā (*EQAR*) ¹⁷, un ka rezultātus automātiski pieņem visās citās attiecīgajās augstākās izglītības sistēmās, papildus nenosakot vēl citas valsts prasības; un
 - iii) nodrošināt, ka kopīgu transnacionālu programmu atkārtotā akreditācijā tiek ievēroti *ESG* noteikumi un Eiropas pieeja ¹⁸.

¹⁶ EAIT ministru 2015. gada maijā apstiprinātās pieejas mērķis ir "*novērst būtisku šķērslī kopīgu programmu izstrādei, nosakot standartus šīm programmām, kuru pamatā ir EAIT apstiprinātie instrumenti, un nepiemērojot papildu valsts kritērijus*".

¹⁷ Saskaņā ar Eiropas pieeju kopīgu programmu kvalitātes nodrošināšanai, ja dažām sadarbībā iesaistītām augstākās izglītības iestādēm ir vajadzīga ārējā kvalitātes nodrošināšana programmas līmenī (piemēram, programmas akreditācija vai novērtēšana ir obligāta), tām no *EQAR* reģistrēto aģentūru saraksta būtu jāizvēlas piemērota kvalitātes nodrošināšanas aģentūra. Attiecīgā aģentūra veiks visas kopīgās programmas vienotu novērtēšanu vai akreditāciju. Rezultāts būs jāpieņem visās EAIT valstīs, un atkarībā no valsts tiesiskā regulējuma ārējās kvalitātes nodrošināšanas lēmumam būtu jāstājas spēkā vai tas būtu jāatzīst visās valstīs, kurās attiecīgā programma tiek piedāvāta. *EQAR* ir oficiālais reģistrs valstu ārējās kvalitātes nodrošināšanas aģentūrām, kuras atbilst Boloņas procesa saistībām.

¹⁸ *ESG* standarts 1.10: *Attiecībā uz iestādēm būtu cikliski jāveic ārējā kvalitātes nodrošināšana saskaņā ar ESG. Eiropas pieeja (9. Periodiskums): Kopīgā programma būtu periodiski jāpārskata ik pēc sešiem gadiem, un tas būtu jāprecizē publicētajā lēmumā.*

8. Attiecīgos gadījumos atbalstīt augstas kvalitātes virtuālas sadarbīgās mācīšanās izstrādi saskaņā ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu kā daļu no mācīšanas, mācīšanās un pētniecības, lai veicinātu un atvieglotu iekļaujošu un uz studentu vērstu transnacionālu sadarbību, kas papildina klātienē mijiedarbību, it īpaši ar mērķi:
- a) atbalstīt augstākās izglītības iestādes, lai tās varētu izstrādāt virtuālas un starptautiskas tiešsaistes sadarbīgās mācīšanās modeļus kā jaukta tipa mācīšanās neatņemamu sastāvdaļu, tostarp ar līderības saistībām, stratēģisku plānošanu, stabilu un internacionalizētu pedagoģisko apmācību un atbalsta pakalpojumiem;
 - b) atbalstīt augstākās izglītības iestādes, lai tās savos karjeras novērtējumos varētu izcelt un atzīt laiku, ko akadēmiskie mācībspēki pavadījuši, izstrādājot jaunas, inovatīvas pedagoģijas un jaunu pētniecības praksi, attiecīgos gadījumos transnacionālas sadarbības ceļā;
 - c) atbalstīt iestāžu sadarbības modeļus, tostarp iniciatīvu "Eiropas universitātes", to centienos apvienot zinātību un resursus, lai izstrādātu un īstenotu kopīgas digitālas stratēģijas un kopīgu savietojamu IT infrastruktūru, piemēram, piešķirot savstarpēju piekļuvi tiešsaistes mācīšanās un pētniecības vidēm, mācīšanās pārvaldības sistēmām, digitālajām bibliotēkām vai masveida atvērto interneta kursu (*MOOC*) platformām, mācību un atbalsta pakalpojumiem, netraucētu piekļuvi atrodamiem, piekļūstamiem, savietojamiem un atkalizmantojamiem (*FAIR*) datiem un citiem savietojamiem pakalpojumiem;
 - d) atbalstīt atvērtā pirmkoda risinājumu testēšanu un izmēģināšanu ar mērķi pārvarēt kopīgas problēmas, tādējādi veicinot sadarbību, digitālo gatavību, datu suverenitāti un augstākās izglītības sistēmu atbildību.

9. Atbalstīt augstākās izglītības iestādes, tām izstrādājot kopīgas starpdisciplināras transnacionālas izglītības aktivitātes visos līmeņos (īsā cikla, bakalaura, maģistra, doktorantūras).
- a) Iespējot un atvieglot problēmās balstītas transnacionālas pieejas, kurās izglītojamie no dažādām disciplīnām, kultūrām un valstīm sadarbojas kopā ar pētniekiem, uzņēmumiem, pilsētām, reģioniem, nevalstiskajām organizācijām un vietējām kopienām, lai rastu radošus un inovatīvus risinājumus globālām un kopīgām problēmām.
 - b) Veicināt augstas kvalitātes mūžizglītības iespēju nodrošināšanu visiem, lai atvieglotu prasmju pilnveidi un pārkvalifikāciju, koncentrējoties uz pieprasītākajām jomām darba tirgū, tādējādi sekmējot personīgo un profesionālo izaugsmi.
10. Mudināt augstākās izglītības iestādes iesaistīt izglītojamos, akadēmiskos mācītājus, pētniekus un personālu augstākās izglītības iestāžu transnacionālas sadarbības struktūru pārvaldībā, vienlaikus ņemot vērā esošos demokrātiskos akadēmiskās pašpārvaldes elementus, jo īpaši:
- a) mudināt augstākās izglītības iestādes panākt, lai to pārvaldības struktūras atspoguļotu arvien lielāku izglītojamo un personāla daudzveidību, kā arī viņu dažādās nodarbinātības un izglītības pieredzes saskaņā ar iekļaušanas un vienlīdzības principiem;
 - b) atbalstīt spēju veidošanu spēcīgai un efektīvai līderībai kā svarīgu virzītājspēku holistiskā iestāžu transnacionālā sadarbībā;

- c) veicināt dzimumu līdzsvaru visos pārvaldības struktūru līmeņos;
- d) radīt mācīšanās no līdzbiedriem iespējas, lai veicinātu un atbalstītu iniciatīvas, saskaņā ar kurām augstākās izglītības iestādes var kopīgot pieredzes un iesaistīties savstarpējā mācīšanās un zināšanu apmaiņā.

Dalībvalstīm iesaka pēc iespējas drīz īstenot šo ieteikumu. Tās tiek aicinātas līdz [*ievietot datumu – 12 mēneši pēc pieņemšanas Padomē*] informēt Komisiju par attiecīgajiem pasākumiem, ko paredzēts attiecīgā līmenī veikt, lai atbalstītu šā ieteikuma mērķu īstenošanu kā būtiskus soļus ceļā uz Eiropas izglītības telpas izveidi līdz 2025. gadam.

AR ŠO AICINA KOMISIJU,

pilnībā ievērojot subsidiaritātes, institucionālās autonomijas un akadēmiskās brīvības principus, atbilstoši valstu apstākļiem un ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un visām attiecīgajām ieinteresētajām personām:

11. Paralēli notiekošo pētījumu un citu sagatavošanās darbu analīzei atbalstīt dalībvalstis un augstākās izglītības iestādes, lai tās no 2022. gada var testēšanas režīmā izmantot esošos Eiropas instrumentus, kas ir solis ceļā uz padziļinātākas un elastīgas ilgtermiņa transnacionālas sadarbības veicināšanu, un izvērtēt, vai ir vajadzīgi tādi iestāžu sadarbības instrumenti kā, piemēram, iespējams augstākās izglītības iestāžu alianšu juridiskais statuss, un vai tie ir iespējami. Ar šādiem instrumentiem, ko paredzēts izmantot brīvprātīgi, būtu jāveicina spēju un datu kopīgošana un attiecīgos gadījumos personāla apmaiņa, kā arī kopīgu programmu īstenošana ar mērķi piešķirt kopīgus grādus alianšu līmenī, tostarp kopīgu grādu, kura pamatā būtu kopīgi izstrādāti Eiropas kritēriji.

Pamatojoties uz sagatavošanās darba un "*Erasmus+*" izmēģinājuma projektu rezultātiem, katrā posmā ziņot Padomei turpmāku lēmumu pieņemšanai.

12. Cieši sadarbojoties ar dalībvalstīm, augstākās izglītības iestādēm, studentu organizācijām un ieinteresētajām personām, apzināt iespējas un nepieciešamās darbības virzībā uz iespējamu kopīgu grādu, kura pamatā būtu vienots kopīgi izstrādātu Eiropas kritēriju kopums. Ar šo grādu, ko paredzēts brīvprātīgi piešķirt valsts, reģionālā vai iestādes līmenī, varētu apliecināt mācību rezultātus, kas gūti saistībā ar transnacionālu sadarbību, "apvienojot studijas vairākās ES valstīs"¹⁹, kuras piedāvā, piemēram, "Eiropas universitātēs". Tam vajadzētu būt viegli izsniedzamam, glabājamam, kopīgojamam, pārbaudāmam un autentificējamam, un tas būtu jāatzīst visā ES. Tā pamatā būs Boloņas instrumenti, un tas veicinās to īstenošanu dalībvalstīs.
 - a) 2022. gadā programmas "*Erasmus+*" ietvaros izmēģināt izstrādāt un ieviest Eiropas kritērijus kopīga Eiropas grāda marķējuma piešķiršanai. Šāds marķējums tiktu izsniegts kā papildu sertifikāts kvalifikācijām, ko ieguvuši studenti, kuri absolvē vairāku augstākās izglītības iestāžu transnacionālas sadarbības ietvaros īstenotās kopīgās programmas.
 - b) Pamatojoties uz šā sagatavošanās darba rezultātiem, ziņot Padomei turpmāku lēmumu pieņemšanai katrā posmā ceļā uz to, lai saskaņā ar Boloņas procesa instrumentiem varētu izveidot kopīgu grādu, kura pamatā būtu kopīgi izstrādāti Eiropas kritēriji.

¹⁹ Eiropadomes 2017. gada 14. decembra secinājumi (EUCO 19/1/17 REV 1).

13. Turpināt iniciatīvas "Eiropas universitātes" pilnveidošanu atbilstoši augšupējai pieejai ar programmas "Erasmus+" starpniecību, pamatojoties uz pirmo alianšu vidusposma pārskatīšanas galvenajiem rezultātiem. Sākot ar 2022. gadu, nodrošināt ilgtspējīgu finansējumu veiksmīgām esošajām "Eiropas universitātēm" pēc konkurētspējīga un kvalitatīva uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus un ļaut veidot jaunas aliances, pamatojoties uz tādiem principiem kā ģeogrāfiskais līdzsvars, iekļaušana, augsta kvalitāte un izcilība. Līdz 2024. gadam pārbaudīt sinerģijas ar pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa" saistībā ar pētniecības un inovācijas dimensiju un, iespējams, ar citām ES programmām, ievērojot to juridiskos pamatus. Izmantot priekšrocības, ko sniedz DFS programmu vidusposma pārskatīšana, lai apsvērtu veidus, kā veicināt iespējamās inovatīvas pieejas labākai ES finansējuma avotu kopīgai mobilizēšanai, izmantojot iespējamās sinerģijas ar reģionālajiem un valsts fondiem.
14. Ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm atbalstīt Eiropas studenta kartes iniciatīvas darbības paplašināšanu, it īpaši to uzņēmējdarbības procesu digitalizāciju, kam nepieciešami vairāki parakstītāji un datu apmaiņa, lai samazinātu administratīvo slogu, kas saistīts ar augstākās izglītības iestāžu transnacionālās partnerībās iekļautās studentu un mācītbspēku mobilitātes un apmaiņas pārvaldību.

15. Līdz 2022. gada vidum nākt klajā ar visaptverošu ceļvedi, kurā norādīti svarīgākie atskaites punkti un iesaistītās ekspertu grupas, lai jaunus instrumentus izstrādātu kopīgi ar dalībvalstīm un attiecīgajām ieinteresētajām personām. Ceļvedis būtu regulāri jāatjaunina.

Komisija ir aicināta analizēt un izvērtēt progresu šā ieteikuma īstenošanā, kā arī tā izmantošanu saistībā ar darbu pie stratēģiskā satvara Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk īstenošanas, izmantojot esošās attiecīgās Savienības uzraudzības un ziņošanas sistēmas, sadarbojoties ar dalībvalstīm un pēc apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, un piecu gadu laikā no ieteikuma pieņemšanas brīža iesniegt Padomei ziņojumu.

Luksemburgā,

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs
